

Практаред һаду җалата, йәкән!

РИА ТӘЗӘ

ОРГАНА КМ ПК ӘРМӘНИСТАНЕ
«Р.З.И.У.Д.У.О.Р.Ч.У.С.Қ.Н.Ч.С.И.П.
РИА ТАЗА» ОРГАН Қ.К. АРМЕНИИ

ҺӘЖМАРА ИРОДА:

- Һәвалә Анастас Иванович Микойанр (рәу 1-е).
- Әмьрнъвисаред Сәдъртия Советә Тәҗрәбъләндә ТРСС (рәу 1-е)
- Әһдә алт'җандырие у бәхтәварие (рәу 2-а).
- 35 салия Әрмәнистанер'а (рәу 3-а).

- Мала бәрһаымаәһтия советиеда (рәу 3-а).
- Адам Миҗскевич (рәу 3-а).
- Ль макт'әбада гәдһәнкә мәзи бәди сәр тәрбийәхәрия физик (рәу 4-а).
- Олимпиада республикейә бәдәҗәтиә хәшәдхәкырие у әфрәһләш шәмаәтиә (рәу 4-а).
- Әләмәтиәд кең (рәу 4-а)

№ 86 (698) | Ләд., 27 ноябрә сәлә 1955 | Қимәт 20 капк

35 салия Әрмәнистана Советие

Слуиңиң сал пеида, 29-е ноябрә сәлә 1920, хәватк'аред Әрмәнистане бәи бәйрада Револүйсна Октябрәйә Социалистийә Мәзыә алт'җандарда, бә сәрк'ария партия Комунистие, бә к'омжәдария шәмаәтә ярас бәрәтиә, һагә-һагәтәйә җәһәрәһдә һ'бкәмәтә даһнақа у җәддә сәзкырие қәйдә советие.

Сәзкырие қәйдә советие Әрмәнистанеда, кә һата миәсәркырие саһа алт'җандария Револүйсна Октябрәйә Социалистийә Мәзыә, шәмаәтә әрмәнийә һәи у замана чәрчәди ылаз кыр жь бәи имперализмийә һәи җәһәрәһдә.

Бона шәмаәтә әрмәнийә у һәму шәмаәтәд кә Әрмәнистанеда дәмжә һәбу рия пәшдаҗуһиңе, рия әмьрә ша у бәхтәвар.

Һавә 35 сәләд советиеда бә сәрк'ария партия Комунистие, бә к'омжәдария к'әби шәмаәтә советиә бәрәтиә, бәшәр гәтәи бәрәһшәмаәтә урәсә мәзыә, бә шәрәкәвә сәбәтә Әрмәнистане һата гәһәстәйә, жь жь җалатә аграрийә шудмади ку республика социалистийә индустриал-колхозийә пәш.

Сәйә сәһәсәтиә партия Комунистийә Тәһфақа Советие-дәһрәқа индустриализсәкырия җалатә мәи социалистие мәзыә, җәһә һәму республикада Тәһфақа Советиедә у бәи Әрмәнистане Советиедә бә темдә ләз сәһәи, бәшәр гәтәи сәһәи һәри, һата әфрәндәйә у пеида чу.

Әрмәнистана Советиеда сәһәиә энергетика, металургия, к'имия, машинаскырие, мадиңчае, текстил-трикотажә, хәбрәк, материал чәкырие у гәлжә к'ыһәдә сәһәиә мәи һатәйә әфрәндәйә.

Тәне сәләд пәйи шәр'ә республика мәда бә дәстхәкәнд сәһәиәйә мәзыә һатә чәкырие.

Сәһәиә республикае бә қимәтә һәмбәрәһкырие, сәлә 1954-а 89 шәра сәлә пәрдәһа сәлә, но кә сәлә 1913 у 1982 шәра зәдә, но кә сәлә 1919-а.

Әгәр бәи сәзкырие қәйдә советие Әрмәнистанеда тәне җәңд стәнисәд электрикийә быҗу һәбүн, бә һәһә 112 стәнисәд электрикә һәиә һәһә сәлә сәлә рәқәмә һидроэлектростансия зәдә дәбә. Һәһә һидроэлектростансиядә Әрмәнистане 320 шәра дәһә һәфә энергияә дәһиң, но кә сәлә 1913.

Республикада сал бә сәлә зәдә дәбә дәрәһәиә әһийәдә фәһә хәриҗәриә. Дәрәһәиә әһийәдә фәһә

хәриҗәриә һәмбәри сәлә 1940, сәлә 1955 җәддәбә 2,9 шәра.

Һавә 35 сәләд һ'бкәмәтә Советиеда бәи жи мәһәбүна гәһдәтиәйә социалистие гәһиштийә дәһстиһәд бәрбәҗәһ.

Сәл бә сәлә зәдәбә дәрәһәиә һәму ч'ыһәд мәһәбүна гәһдәтиә. Зәдә дәбә әрмәнәлиә чәһдәһиә у әкыһәдәһәиә җәһ. Республикада әрмәнәлиә чәһдәһиә сәлә 1954, һәмбәри сәлә 1913 зәдәбәйә 1,4 шәра, лә һәмбәри сәлә 1919-а 5,4 шәра.

Хәватк'аред республикае мәһәбүна гәһдәтиә бәи жи гәһиштийә дәһстиһәд бәрбәҗәһ дә шәһбәлә пәшдәбәрһәиә һәһәһәһәдәкыриеда. Колхозед республикаеда жь 1-е октябрә сәлә 1954-а һәтәһи 1-е октябрә сәлә 1955-а, һәмбәри җәһ җәхтә сәлә 1953—1954-а кыри, дәрәһәиә шир жь 25,6 сәләфа зәдә бәһә. Оса жи зәдәбәйә дәрәһәиә гәһтә, һәһәиә у һәһәһәдә мәһи.

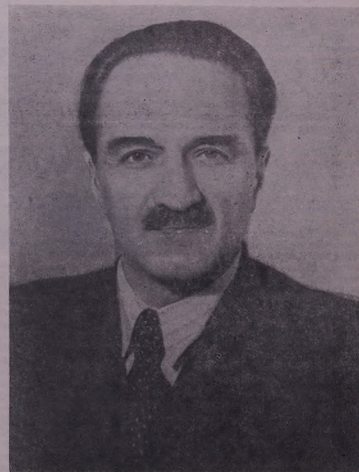
Сәл бә сәлә әрһиң дәбә зәһаиә стәнисәд машин-тракторә. Хәватк'а мәшур һатәйә кырие у те кырие бәна механизасәкырия хәватәд мәһәбүна гәһдәтиә.

35 сәләд һ'бкәмәтә Советиеда шәмаәтә әрһиң дә һәрәһәиә културәсә, искусствәсә, һәи у сәһәһәһәһәһәһәһәһәд мәзыә. Шәмаәтә әрһиңе мәһәд стәнд бәна бә һәр аһи пәшдәбәрһәиә култура хәһәи бә форм мәһәтә, бә сәрәһәһәиә социалисти. һатәйә әфрәһдәйә Академиә һәһәиә һә РСС Әрһиңе. Сәл бә сәлә зәдә дәбә рәқәмә макт'әбә, һадәрәд култур-роһәиә индустриәлә амбуләтория, һадәрәд зәһә, мәдәд рәһәтиәсә, сәһәиәһәиә. Һәһә республика мәда һәһә 1192 макт'әбәд мәһәсә, к'иҗәһәлә һәһдәһәиә һәһәиә 300 һәһәһә шәһәр.

Сәләд советиеда һатәйә җәһкылькырие 16 һадәрә хәһдәһәһә һәһәд. Республикада бә һәһәһә һәһәдә һәһәһәһәиә у һадәрәд култур-роһәиә мәһи һәһә. Әгәр 1913 сәлә Әрмәнистанеда тәне 57 доһтр һәбүн, һәһә рәқәмә җәһ дәһиңжәиә 3,166.

Хәватк'аред Әрмәнистана Советие бә дәһстиһәд хәһәиә мәзыәһә һәһә һәһәһи, әһәһә һәһәһә һәһәиә сәһәтә хәһә бәна бә һәһәһәиә фәһдәһәиә җәһ пәрәдәһиңдәд тәһриң кә партиә у һ'бкәмәтә даһиң пәһишә шәмаәтә советие.

Хәватк'аред Әрмәнистане дәһә сәһә бәрәбәһи дәра партия Комунистие, тәһи шәмаәтәд советиәйә бәрәтиә сәрбәст пәһдә дәһиң бәрбә алт'җандария комунизмә.

Һәвалә Анастас Иванович МИКОЙАН'А

Комитә Марк'әзи партия Комунистие Тәһфақа Советие у Советә Министред ТРСС Җәһ бә аһәи сәһәм дәһи, шәһәрә Ленин әһәи у һәһәһә Стәһи, әһәһәһәһәһәһәһәһәһәһә партия Комунистие у дәһләтә Советиә әһәи,—роҗа шәһәсәһәиә Җәһ.

Партия Комунистие у шәмаәтә советие бәһиңдә қимәт дәһи бәһәһәһәһәһәһәһәһәһә һәһә шәһбәлә чәкырие дәһләтә Советиә у мәһәбүна социалистиедә, дәһрәһә пәшдәбәрһәиә пәһәһәдәһәиә Тәһфақа Советиәйә оргәһәмәтиәйә экономикадә.

Һәму пәстәд хәһәтә партиә у дәһләтәйә шәһәдәһә Җәһ бә энергия хәһәһә қәһәт у зәһәбүндә һәһә дәһи у дәһи бәна шәһбәлә чәкырие куһиңе.

Әм бә тәһәмәһиә дәһә хәһә Җәһ'ә дәһәһәһәһә, пәһәһә у һәһәдә мә, Анастас Иванович мәһ әһәи, һәһәһәһәһәһәһәһәһәһә сәләд дәрәк у һәһә һадә жи хәһәтә к'әрдәр бәна к'әрә шәмаәтәд Җәһтәһә мәи социалистие, бәна к'әрә комунизмә.

КОМИТЕ МАРК'ЭЗИ
ПАРТИЯ КОМУНИСТИ
ТӘҖФАҚА СОВЕТИЕ

СОВЕТА МИНИСТРЕД
ТРСС

Әмьрнъвисарә

СӘДРТИЯ СОВЕТА ТӘҖРӘБЬЛӘНД ТРСС

ДӘРҖАҚА РӘҖАҚРЬНА ҺӘВӘЛЕ А. И. МИКОЯН ҺӘ

ОРДЕНА ЛЕНИН

Җәһдә шәһәсәһәиә роҗа буйһәиә Дәһһәһәтиә Сәһдә Советә Министред ТРСС Пәһәһә у Оҗә Сәдәртия Коммерсәһәһә ПКТС Һәһәдә А. И. Микойан'а у бә к'ыһкырия қәһкыриәдә һиһә бәрбәҗәһ бәр партиә Комунистие у шәмаәтә советие, һәһәдә Анастас Иванович Микойан роҗакы бә орденә Ленин.

Сәһдә Сәдәртия Советә Тәҗрәбъләнд ТРСС К. Ворошилов К'атбә Сәдәртия Советә Тәҗрәбъләнд ТРСС Н. Пегов. Москва, Кремл. 24 ноябрә сәлә 1955.

Әмьрнъвисарә

СӘДРТИЯ СОВЕТА ТӘҖРӘБЬЛӘНД ТРСС

ДӘРҖАҚА РӘҖАҚРЬНА ҺӘВ. И. Д. ПАПАНИН ҺӘ ОРДЕНА

БӘЙРАҚА СОРУ ХӘВӘТЕ

Җәһдә шәһәсәһәиә роҗа буйһәиә Советие, һәһә Иван Дмитриевич Папанин роҗакы бә орденә Байрақа Сорә Хәватә.

Сәһдә Сәдәртия Советә Тәҗрәбъләнд ТРСС К. Ворошилов Советә Тәҗрәбъләнд ТРСС А. Горкин

Москва, Кремл. 22 ноябрә сәлә 1955.

Э'йда алт'ндарие у бэхтэварие

35 сал बारे эрмэнье шымагта эрмэнишайа э'длайыг хэвэлтэйбэ дэрэмдэндэко тэрихий мээны бу. Шымагта эрмэни бу байрада Революция Октябрейё Социалистэй Мээны Азгарды, бу сарк'ария партиа Коммунистэй Эрдэмтэй 30 ноябрье сала 1920 магтар'анд й'юк'юмта дашыкай буржуазия йи мэдэбэн шымагтае у сакыр й'юк'юмта Советне- й'юк'юмта п'ала у г'юйдя.

Шымагта урсбайа мээны ко-ммундарийа бэригте да шымагта эрмэнийа дь шэр'карийа шөө мээлыне — азгардыра. Бона магтар'андыа й'юк'юмта дашыкай эсирвэрвэлүүсүн у эш чэсет дагындайа империалистед мэлэт дэрэко, к'омж да шымагта эрмэнийа Ордияу Сора мерас, сарк'арийа паред к'ижане дьхьын авылдэд партиейэ змни С. Оршоникидзе, С. Кирко, А. Микойян.

Пешкэре хаватсарыа мээны В. И. Ленин 2-с декабрье сала 1920 г'е-ларанге мээны шаня:

«Сэдрэ Комитэа Эрмэнистанейе револуционернэй эскария Иван Кав'анч'а».

Бэ сары Ва салам дэмы Эрмэнистанейе Советнэй хаватсар'к'ю жэкутия йи империализм азбайы.

Эз шыке шабм, шокй йэне йэму човата бэдыа хават бэдыа сакырны йэмбарыишайа бэрыгта орт' хаватсар'ед Эрмэнистанейе, Тйурк'иэе, Адрианэе.

Салед сарк'ариярыа дашыкай човата шымагта эрмэнийа й'эриэридия бу эрмэни дэдыр азбайу хэва, п'омбодыи у хэчэк'ючийи хэшай мээлыне. Эрмэнистанейе фэртибуэ капитале мэлэтэд дэрэко. Умэлэтэд мэлхэте дьхьын империалистед эмериюне, англиэне, францэзыне, ед к'ю бэрыгта. Империализм методед хэува таланкырыа шэбуи мээлыне, Эрмэнистанейе п'ишандэе балгангэне, де шымагта-фэртибуэ физикэ.

Нэр т'ане й'юк'юмта Советне шымагта эрмэнийар'а ани азбайу, п'омбодыи, вассонданд у эхтиларийе жэкушыбуа мээлыне. Шымагта эрмэнийа нава мала шымагтае ТРСС бэригте нава 35 салед й'юк'юмта Советне дэст анич'а ачыкхэд гала мээны дь дэрэко сэмале социалистэе, мэлэбуибуа г'юйдитэе, културэе, искусствэе у бэдыбуибуа хэчэк'ючийи хаватсар'арайа материалэеда.

Варе, борй сабуибуа й'юк'юмта Советне, Эрмэнистанейе эдне сэмалэе у текинэеда мэлэкоко пащандым бу. Мэдэнд Эрмэнистанейе дэст империалистед Франсэеда буй. Ле Ерэвэне у Ленинкане тэне чана эвэлэе у сымт'ганэе чук м'эвэтыи. Ле й'юк'юмта дашыкай эш сэмалйе гишандэе хэриг'эбэе.

Жэ ван дэстэчканэ салед 1919—1920-а п'ае п'эр'е натия азбайы.

Салед советнэй э'мэли галакы чап'алы бона республика Советнэйа сэмалы. Лэзэм бу бэрин былантэа фэртибуэе, б'юлетэа вассондандэе мэлэбуибуа хэриг'эбэе дагыбэ эй'юк'юмта сэмалы социалистэе т'ара бэшырына. Бэ сарк'юмандарийа шымагтае Тйурфэа Советне, बारे э'мэли Ва шымагта үчкэй мээны, Эрмэнистанейе Советне нэла буй республика индустрия. Продуксыа й'юк'юмтэ Ва т'омэмния сэмалы РСС Эрмэниэ сала 1955 йэмыри сала 1913 кирй бу 102 шара, де йэмыри сала 1919-а 1246 шара зэла буй.

Нэла Эрмэнистанейе Советне дэдында эшкэриг'эбэе адм'анэстэ у ед маны. Республика на буйа мэлэкоко пэщадчыи дь дэрэко металлургия ронгидла. Эрмэнистанейе

Эрмэнистанейе Совете пэшла дэбэ бэ дэбаны ч'эпэд сэмалейэ т'эзэ, чэча ед элекотромэчэкирыи, радиотехникэе, дагыбэтехникэе, галакы у ед маны.

Хэватжэ мээны натийа кырыне бона офрэндия сэмалы сэйбэ, хэзирне, гонг-шур, шп'и у меша.

Умэлэтэд дэрэкоко хэватжэ мээны лэрыбуа кырыне бона эфрэндия мэлэбуибуа энергетикэе-нэтыи чэкирые галакы йиэ свэктэстэдэне бэчовата мээны. Сала 1913 фрватэ гидроэлектростанция 3,1 й'юзар киловат, де сала 1954 эв бу 4407, й'юзар киловат Лэрдэиэ энергия элекотрикэе сала 1913 дэгыштыи 5,1 г'юйдэе, агарыи у колония буйа т'омэмния сала 3,8 шара дэла зэла натийа бордэне на к'ю т'омэмния сала 1919.

Бэ сарк'юмтайа ленинэ-сталинейэ мээлыне йи партиа Коммунистэй Тйурфэа Советнэе у й'юк'юмта Советнэе, Эрмэнистанейе, Галакыи агарыи у колония буйа республика индустриял социалистэе йи колледжам. Ван гойнстында к'омж дэла хэватсар'эе республикэе шымагта эрмэнийа мээны.

Шымагта эрмэнийа ачыкхэд мээны дэст анич'а бэдыа дь дэрэко сар'иэне социалистэе элекотрикэе мэлэбуибуа г'юйдитэе.

Галакы чэтыи б'у г'алэ г'юйдэд эрмэни борй й'юк'юмта Советнэе, й'алэ ван дэла хэриб бу уаде сарк'ариярыа дашыка. Жэ мээны йиэне сала 1918 йэмыри ноябрье сала 1920 мэлэбуибуа Эрмэнистанейе г'юйдитэе гишанды т'омэмния хэрибэне. Эрдэмтэе чэдындэ йэму културед мэлэбуибуа г'юйдитэе сала 1919 йэмыри сала 1913 пар шара — эсэлтэр к'юрт'у. Жэ йэмыри эсэлтэр к'юрт'у бэрдэмтэе чэдындэе културед бэсэбэе фэртикоко чэча йи гонм, п'омбэ, картала у ед маны.

Салед й'юк'юмта Советнеда бэ шаржэе натийа гойнстыне сэфратэ г'юйдэе эрмэни. Сала 1955 Эрмэнистанейе чэдындэ културед мэлэбуибуа г'юйдитэе йэмыри сала 1919 жэ ишн шара эфэрти зэлабуи. Натийа г'юйшкырыне галакы совхозед трибэсэкорыне, п'ышэрэе у йиэвэнтэзелэкорыне. К'ошмэнед колхоз у совхозда бэ й'эзарэа трактор, колледжам, машинад мэлэбуибуа г'юйдитэе йэчура-шур'а, автомобил дэхэчэны. Республикэда натийа эфрэндэе галакы станицед машин-тракторыи, ед к'ю к'омжэе мээны дэдыне совхозда бэ й'эзарэа мэлэбуибуа эв'эне културед мэлэбуибуа г'юйдитэе йэчура-шур'а, автомобил тракторыи, совхоз у п'эр'айа колхоза хэватжэ элекотрикэе кырыныне.

Колхоз у совхоз хэватжэ мээны дэбэ бона пэщадчыи йиэвэнтэзелэкорыи г'юйдитэе.

Бэ сарк'юмтайа мэлэдэд йиэдылди дэрэндэ мэлэбуибуа г'юйдитэе лэрытури пэшла дэла. Колхоз у совхоза дэдында бэдыкырыи у дэла зэфэ бэсэстэдэ мэдэбуибуа г'юйдитэе г'юйдитэе, Кара колхозыра п'эр'а сала 1955 йэмыри сала 1940 жэ ес шара

★ ★
Ш. АР'УШАНЯН
— Сэдрэ Салдартйи Советэ Тэвэрэбала РСС Эрмэниэ

★ ★
зэфэрти зэла буй. Вэр'а тэвэйи бэсэ жэ зэлабуэрэ к'ара колхозына бэ пар'отйи у натуралйи. Г'юйдитэй колхозыне, хэватчэнд совхоза у станицэ мэлэбуибуа бэ фэртирэе Пешкук'юмта, Меркэз'арийа, ПКТЭС Шапурейэ тар'ири меркэз'арийа бэ шэр'а мээны, шокй колхоз у колхозован дэ бэбэи хэвэе йабуибуа п'эр'.

Бэ чэпакэ мээны галакы йи пэщадчыи сэмалэе у мэлэбуибуа г'юйдитэе чыпына сэмалэе у капиталистэй мээлытэ. Вэса бэ готыкэ, шокй нава 35 салед й'юк'юмта Советнэе нава йэму ч'эпэдэд мэлэбуибуа республикэе шымагтае шэма дэнындэ капиталистэй г'юйдитэе 11 капитализм мэлэбуибуа маната мафил дэ чэки бэ сада завод, фабрикэ, комбинатэ харо т'эзэ, бэ техникэе разкыры.

Дэнындэ капиталистэй мээны натийа нава 35 салада Натийа чэкирыне галакы гидроэлектростанция г'юйдитэе, совхоз, СМТ, авылдэ дэрэндэе. Нава э'мре мэлэбуибуа Эрмэнистанейе г'юйдитэе мээны ишландына йи дэныне. Пай т'эстэрихийа й'юк'юмта Советнэе бэ дэла эрдэвет мээны у орт' бэ чэки чэкирэе, бэ ала к'ияна бэ дэла й'юзар тектура културед мэлэбуибуа г'юйдитэе тэне авылдэ.

Бэ т'эмэни натэ гойнстыне сэфратэ бэкар, меркэз'арийа, авылдэ, галакыи агарыи у колония буйа п'омбэ. Дебатарэе Эрмэнистанейе-Ерэвэйа бу меркэз'арийа у културейэ мээны.

35 салед й'юк'юмта Советнэеда шымагта эрмэнийа дэст анич'а ачыкхэд мээны дь дэрэко културэе, искусствэе, дэм у сагышкыкырыи мээны.

Эш нэлыды пэреа хэмында шымагта-Тэа хэчэк'ючийа 1914—1915-дэ Эрмэнистанейе тэне 459 м'эвэтибэ мессан йабуи, бэ ромфэда 446 м'эвэтибэ элэментэр, 6 м'эвэтибэ нэгытэм орт'э у м'эвэтибэ орт'э. Дэрэма шэригта ван мээст'арэе бэ т'эмэни дэгыштыа 34,738.

Бэнындэ бэкар у гондайы п'ае п'эр' нэхондйибуа. Нэла Эрмэнистанейе Советнэе йэмо 1,192 м'эвэтибэ. Мэкт'эбэд массинад дэхэчэны 295,237 мэрри. Тэни шэригта дэнындэ к'идэре м'экт'эбэ г'юймэи. Шымагта бэ хэмында. Дэ салед 1914—1915-дэ м'экт'эбэд массинад дэхэчэны хар тэне 1146 дэрэдэ. Сала 1955 м'экт'эбэд массинад дэхэчэны хар тэне 19,242 дэрэдэ.

Нэла Эрмэнистанейе Натийа сала 1920 йларед хэмында бэдыла у техникум г'юймэи. Эрмэнистанейе Советнэе йэму эфрэндэ у нэла нава 16 йларед хэмында бэдыла, йиэкинда неэкинэ 20 й'юзар хэватсар'арийа г'юйдитэе.

Дэ э'мре шымагта эрмэнийада фэртибуэ мээны бэ г'юйшкырыи Академия дэла йи РСС Эрмэниэ.

Йи Академия дэла йэмо галакы дэдында бэ пэщадчыи дэныне.

Г'юмр'и пэши дэныне искусствэ у лэрытурия шымагта эрмэнийа.

Бэ эмэне эрмэни натийа ишырыи йэму хэватэд В. И. Лени у В. Сталин. Бэ эмэне дэ хэватсар'арийа РСС Эрмэниэ дэ хэватсар'арийа Меркэз'арийа у Ингез'а п'эр'а п'эр'.

Бэ эмэне эрмэни, урсис, адыбэныи у эрмэниэ тэна ишырыи галакы республикэне, бэкар у натийа у галакы ковар. Революция културейэ харо мээны натийа эрмэниэ. Натийа эфрэндэе културэе бэ бэри мэлэты, бэ сэрэчэнд эрмэниэ.

Чэча дь дэрэко сэмале, мэлэбуибуа г'юйдитэе, чэкирына капитализм, бэса жэ дь дэрэко културэеда фэртир'э тэ к'ышэ хэмыриы партиа Коммунистэй Эрмэниэ Советнэе у й'юк'юмта Советнэе. Хэватжэ мээны натийа бэрыне дь дэрэко сагышкыкыкырыи шымагтае. Эгэр сала 1913 тэне бэ йларед културэе йабуи де сала 1955 уэ 200 эслэтыи, у меркэз'арийа мээны дэдында бэдыла, бэса жэ йэму авылдэ г'юйдэ г'юйдэ мээлына йэмо п'омбодыи, поликанына, мэдэтэ чэдындэ. Эгэр сала 1913 тэне 57 дохтр йабуи, нэша эв 3000 эслэтыи.

Шымагта эрмэниэ тэне мээны йи п'омбодыи, клиникэ, йларед зэфэртэ санаториэ у мэлэд рэиэтэе дэныне эвэбэтырэе хэмыриы бона шымагта хэватсар'а, к'ижан тэне дэкарэ бэ шэр'э мэлэте социализмеда.

Шымагта эрмэниэ нава 35 салед й'юк'юмта Советнэе дэст анич'а ачыкхэд бэриг'эбэ, де эв неса бэри ван дэстэнына. Сала 1955 хэватсар'эе республикэе дэст анич'а ачыкхэд т'эзэ. Чэча йэму шымагтае Тйурфэа Советнэе, шымагта эрмэниэ сэмалы буйи бэ фэртирэе Пешкук'юмта, меркэз'арийа ПКТЭС авылдэ у йиуейэ тар'ири, фэлан у эвэра дэдындэ пландэ сэмалэе у эслэтыи бэрыкхэд мэлэбуибуа г'юйдитэе. Плана дог'юйтэе сэмалэе йа дэи мэлэд сала 1955 йэмыри 105,1% г'юйдэе эрмэниэ. Натийа фэрдэдыне сэмалэе йа бэдыкырына дэрэнтитэй хэватэе у нэмыкырына хэчэк'ючийи продуксыне.

Бэ фэрдэдына фэртирэе Пешкук'юмта Меркэз'арийа ПКТЭС йантарэе, г'юйдитэе Эрмэниэ тэне мээны ачыкхэд дэст анич'а. Плана эмерфарыкырыне нэне натийа фэрдэдыне эвэбэ зэутр. Колхоза нава 1 м'ювет сала мэлэбуибуа дэрэнтэе нэр ээдырыне бэ 37%, тэсэмни дэдындэ Эрмэниэ бэ 20% сала, де йэ сала 1954. Колхоз у эсэлтэе планэ г'юйсмыкырыа тар'ири фэрдэдыне бэ 123%. Натийа фэрдэдыне планэ бэрыкырына бэрыне, т'эсэмни дэдындэ колхозыи 2,5 йэзар сентйер йэри ээдына к'ю мээны п'эр'е хар. Хэватсар'эе фэрдэдыне тэне 20% сала, де йэ колхоз бона дэла зэфэртэ йэмо п'эриг, картопы, сыпэд шэкар, тэтыне у шымагта мээны бэдыа эвэлэ.

Шымагта эрмэнийа рыф фэдыко, шокй партиа Коммунистэй Тйурфэа Советнэе йэмо мээны ачыкхэд дэст анич'а у мээны дэныне пэшиш мэлэдэ. Натийа эфрэндэе програм'а ван пэщадчыи сэмалэе, башк'ю готйи, йа индустрия гыри, мэлэбуибуа г'юйдитэе, дэм у техникэе, културэе у искусствэе, бэмындэе йа хэчэк'ючийи шымагтае материалэе. Хэватсар'эд Эрмэниэстэе бэ йэригта дэдында п'эрыдэнындэ к'ю партиа Коммунисте у й'юк'юмта Советнэе дэныне пэшиш мэлэдэ.

Бэ дэбэри у бэ шэбуи эвэлэдындэ Эрмэниэстэе шымагта э'мэли алт'ндарие у бэчкэриэе. Шымагта эрмэнийа бэдындэ дэдыр бэрыра интернационалистэе, пэсмантэе у бэригте. Эв дэла сых бордойы дэра партиа Коммунистэй Тйурфэа Советнэе дэдында сарк'арийа эвэлэ ачыкхэд бэ сарк'юмтайа пэшла дэбэ р'иэ чэкирына коммунизме. Хэватсар'эд республикэе хэзырыды бэ дэстэнынд т'эзэ борбэри фэртир'а партиа Коммунистэй XX бэй.

4
ЛЪ МЭКТЭБАДА ГОБДАРКЭ ФЭРЭ БЪДЫН СӨР ТЭРБИЭТЭКЪРНА ФИЗИКНЕ

Бона саг'домий зар а шийи мазын дэргэ 'тэрбиэтэбэри физикне. Бона же йаке мэк'тэбада й'ому машад хатъанэ а'франдике.

Мэк'тэбэ республика мэ й'омий хатъанэ бехофирне бэ й'ому ишен-йонэ сессиядэ спөртэбэ факультетэ 'к'ижанда галж мэк'тэбан теңа хорандыне. Ховата 'тэрбиетиторна физикне рия т'анэ кылырды мэк'тэба гонде Воскряевэ у Ошаканэ де нэ й'омий Аптаракэ, йа бажаре Лениннакыё №11, Ереваней бэ наив Майаковски у мэк'тэбэде мани.

Вахта дура дайнери ховата дэ дорресэ 'тэрбиэтэбэри физикне мэк'тэбада теј сөр физикне, жеки бэ т'омами факультура йатъий массанарыне нава шаһандэ мада, де вахта неэки шөхөд дабы, дайнери, жеки же ховатанэ галж кеманэ йано.

Сала пар бэ бажаре Ленинградэ дарабаб спортнакы мэк'тэбанэ й'омт'арыне, мэк'тэбачанэ республика мэ шаге 15-а гырт, де нева спортнакы бэ бэ бажаре Киселевэ чана ше 15-а гырт. Эсэ йаке дуда к'ыме жеки Министрий ронае, Комитэ Факультурае йа рок Советэ Факультурае РСР Эрмэние у директорэ мэк'тэба гойдарийа физика мэдэн сөр ховата 'тэрбиэтэбэри физикне.

ОЛИМПИАДА РЕПУБЛИКНЕЮ БЭДӨВОНЕЮ ЙА ХЭШӨХӨЛКЪРНЕ У ФРАНЦЫЯНА ШЪМАЭТИЕ

ШЪмаэти орман чава алие мал'хоубеда, бс жи алие культураде педдагогие мазын дэст айурыле. Сөр й'оме маш дэстаныа педдагогие бс жи хэшөхөбкырына а'францызна шЪмаэтие.

ШЪмаэтедэ волател мэ жы стъране й'адыны. Бэ к'ылама аманэ чаранэ у педдагогие вөтөнэ ми солидаристе барбэ алтыдарыне, йаро мазын.

К'ылам йөвөде а'мере ' мөрьявий, к'ылам мөрьявара ошце тишы. ШЪмаэтедэ мэ жыкубыл бэ чекырына коммунистэ, дэстрен дараба а'мере хэви шада, дэстаны у рэзюбу на хэвибэ мазын дэдын партиа коммунистэ у й'өкөмдэ партиа бона бахтарыйна хэвэ.

Сара фильмароманейа йаро бэдым бэ йишара электристе йатъабу коммунистэ, сөр партиа сөр йатъабу инвариандэ хабаред В. И. Лениннэ: «Искусства йа шЪмаэтедэ».

Дэ сөр дэксэ шэбүбу вод дингебэ, радасен, савабон, г'ала, колхозванэ, хэвиш'ар, шагрэ у мөрьявэд п'ешкедэ мани.

Консертэ а'мий дэстекерэ к'ома хэвиш'арэд институтэ урсейнедэ педагогие дэижебне. Хэвиш'ара бэ белшара хэвиш'абара хэвиш' а'чөлүн п'еш'чеш партиа. Коммунистэ йэри. Эванэ странэ а'францызна В. Мурадэли «Партия сөр'ара майэ».

Паше дөрте сөр дэксэ ансамблэ савабонейа мада културейа Эшмидэне. Ванэ ансамблэтанэ мада п'ала жэме ормончекерэ Те. Саргейян у сар'ара к'ыт'ебэне С. Гюванниссан бэ ошкэра рыад раданлей к'ылама А. Бабаев «Дес у йа Уз» Навшечекер «Бен те».

Соредэ те дэксэ а'мере, дэфин оманэ дөксэ дэксэ. Нава г'оманш'ар дэда пешад те шабул. Дөрте сөр дэксэ к'ома к'орманш'арэ лэстэке же гонде Гылькэ нэ й'омий Талине. Эве к'оме бэ ошкэра мазын фалацдэ лис-

Гарике бэ готыне, жеки галж мэк'тэбэде гонде йаза нонатыне бехофирне бэ дөрседарэ физикутурае йазарна, галж дөрседаре физикутурае хөмонды чана п'ешкэзыне г'она. Оса жи галж мэк'тэбада г'онана сарасэ спорте, ле ус соредэ к'о йано жи бэ т'омами нонатыне бехофирне бэ ашвейадэ спортивна. Сөр мэк'тэба г'онана мөйдандэ спортнакы дэстел нөвөт'оме, баскетболэ, бонэ йаке йано жи заро бэ г'оманш'ар у волатанэ нава хорандыне. Мэсэлэ: мэк'тэба гонде Гат'о, Сорикэ, Байсэдедэ ле нэ й'омий Талине галэ ша-ра дөрседэ физикутурае теңа 'тэр-биэтэбанэ.

Ми алдыа же ван мэк'тэба бса жи паша манын мэк'тэба гонде Фондасхэзе, Шарсарисэ ле нэ й'омий Аптаракэ, йа гонде Шапримэ нэ й'омий Аптаракэ у галж мэк'тэбэдэ мани.

Лэзмэ директорэ мэк'тэба гойдарико фөра дайны сөр дөрседэ физикутурае, волатанэ пландэ дөрседарэ тегиатикэ бөйгырне у бсэ бэки, жеки дөрседэ физикутурае й'омэ бөйгыр дарабабу у мэк'тэбэ физикне бөйгырне бэ ашвейадэ физикутурае.

Гароке бсэ жи Министрийа ронае, Комитэ Факультурае республикэ гойдарико фөра дайны сөр шөхөдэ 'тэрбиэтэбэри физикутурае ле мэк'тэба.

К. Чачани

Гылькэ шЪмаэтиа к'орманше «ной тэра».

Эве к'оме ч'аде бэдым у рындэ фалацдэ лэстэке хэвэ. Кома дэстекерэ гылькэ клубэ гонде Сорикэ нэ й'омий Талине у к'ома мада культура гонде Олоксэ нэ й'омий Аптаракэ бсэ жи фөрданын дэстэке шЪмаэтиа к'орманше «Сетэ», «Олэксэ» у «Мар'галэ».

Бэ старана к'ылама шЪмаэтиа к'орманше пешад бат колхозвана к'орманшэ Назэ Бөксө. Эве бэ м'ядме дэрике фалацдэ к'ылама шЪмаэтиа к'орманша «Хазэлэ», бэ же алие йазарэ бэ й'өкөмэ мазын галэ фобу-рыне.

Во рожа пешы бэ лэстэке лэстэ-гитика пешад бат Эдик Манукянэ бэ салжжэ волатэ Ереванейа кабеле бэ к'о нэ к'ырыжэ ностатийа дэстекерэ былыла у нежэи дэстекерэ дэстэке дараба дэрике бэ. Ме аманэ оладэ пидэлей пешы бэ к'ылам дөксэ, савабон пешад хатъанэ к'омдэ хөшөхөбкырыне бэдынетийа галж дэстекчандэ Ереванейа мазын.

Вохта дарабабуа олимпиададэ галэ фобурыне к'ома астраде йа хэвиш'арэд институтэ урсейнедэ педагогие наив Жаданэ.

Эве к'оме чана саледэ а'чөлүн у исал жи ишанда, жеки ус рындэ йазарэды бона г'эбувана олимпиададе.

Дөрдэксэ сөр дэксэ фильмароманэ дөкжар шэван. Эва йаке дэксэро бэ ба йотэ гонэ ч'аде мазын дэксэро бона таланта шЪмаэте й'ому дэри вөкчарна. Ана шэван М. Барсег'ян (нэ й'омий Спитакэ) бэлу-ра гылькэ.

Олимпиада республикнейа бэдынетийа хэвиш'арыренэ, а'францызна шЪмаэтедэ пешын рындэ у бэ г'оманш'ар дарабабу у же алие йазарэдына й'омэскарэ мазын пешад тыно.

Т. Мурадэв.

Шкъалда: к'ома радасэ йа гонде Гылькэ нэ й'омий Талине ле олимпиада республикне дэдында радасэ к'орманше шЪмаэтие «ной тэра», фотэ йа Р. Геворг'ян.

Э'ла мэтиед к'ын

★ ★

ЖЪ ЭСКЕРИЕ НАТЫН ЧУНӨ ДӨРДАННЕ

Ар'тик, 24 ноябрь (АТ'Ө)—45 шаһандэ жи Ординэ Совете хати диса маданэ туфе у немеда ше ховата хэвибэ борелэ дэлытыне.

Дэ шерта коллектива ховатичнед туфелда фэдрэныкы манэ дэст анипа машиничи у кавырб'р Саши Газар-

КЛУБА ГОНДЭ ТЭЗЭ

Гукасийн, 24 ноябрь (АТ'Ө). Гонде Гоциалие т'эслин хаватэ кыры авайе клубэн т'эзэ, к'ижанда ной сора бэ 150 шын, к'ыт'ебэны у к'ыстед дэдыла лэзэны.

БОНА РЫНД ДЭРЭБЭЗЪКЪРНА ХӨВЪКЪРНА ЙӨВОНАТ ЗЫВЪСТАНЕ

Колхоза гонде й'өкөмдэ ле нэ й'омий Талине параны йазарэ хатъий дисэ бона г'ах хэвиш'арна й'өвонатэ мэхлөтүчөне зыбэстэны.

Нына иди бэ т'омами хатъанэ вэчэ-кырыне гөмдэ у гөмдэ й'өвонатэ,

«ПАРТИАКАН КИАНК» №11

Ронан дит коварэ «Партиакан киянк» №11 бэ сорочома хана: Пешинсар-Лоша солидаристе былыдынк сөр дөрсөчөкэ т'эзэ.

Ш. Армушанян—35 салыа Эрмэнистанэ Совете.

Г. Мхч'ар'ян—Пешдабырна т'еория диктура пролетариате жи алие В. И. Лениннэ вохте революсиа урсейнедэ а'чөлүн.

Бэ й'р'уади бэ йу к'урайи бонэ ро-ляныкыре шер'бандына пешана.

В. Григор'ян—П'агдынк ташкыл-кырына ховатэ дэстекчандэ сонидэ.

ЖЪ шер'бандына ховата партиане К. Манукийан—Ховатэ т'ашиклэпелэ, дэрике бонэ былыдырныа йэсыг'ат-ландына й'өвонат.

Г'обдари
ВӨБЪИЙ ПАРДАРИА «Р И А Т Э З»
САЛА 1956-а

Пардарийа газетэ те «буйдыркне бажарада же алие г'ларед «Союзпечатэ», ле нонийады же алие нывксане почта.

Омонте нывксандыне:
Бона 3 мөла—5 манат 25 калек
Бона 6 мөла—10 манат 50 калек
Бона салакэ—21 манат.

„Союзпечат“

Адрес редакцие: Ереван, соцадэ Алавердиян № 46, т'елефон 2-07-78. Адрес редакцие: Ереван у, Алавердиян № 46, т'елефон 2-07-78, БФ 1939-017-017.
Нөш'архана № 2, сарверийа сара, йа сарнай полиграфиче у иширотэ йа Министрийа Советэ РСР Эрмэние, Ереван, соцадэ Кнуиныйа № 4, типография № 2, Главного управления издательстве и полиграфическои промышленности Министерства културы Армийской ССР, Куйнакда № 8.